

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98. maddesi ile TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **23.06.2025**

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa ili Birecik ilçesinde yaklaşık 650.000 dekarlık tarım arazisinin 540.000 dekarında Antep fıstığı yetiştirilmektedir. İlçede üretim, büyük oranda yağışa dayalı olup devlet eliyle herhangi bir sulama hizmeti sağlanmamaktadır. Ancak 2024–2025 üretim sezonunda toplam yağış miktarı yalnızca 139,4 mm olarak kaydedilmiş; bu değer, Antep fıstığının yıllık ihtiyacı olan 754–803 mm aralığının oldukça altında kalmıştır.

Ayrıca 2024 yılı, fıstık ağaçlarının biyolojik döngüsünde “yok yılı”na denk gelmiş; buna ek olarak yetersiz yağış nedeniyle 2025 yılı için yeterli meyve gözü oluşmamış, bu da 2026 rekoltesini tehdit altına almıştır.

Bu bağlamda;

1. Birecik ilçesi ve benzeri yarı kurak bölgelerde, Antep fıstığı üretiminin sürdürülebilirliği için Bakanlığınızca planlanan özel bir sulama yatırımı, su yönetimi stratejisi veya projeksiyon bulunmakta mıdır?
2. 2024–2025 sezonunda yaşanan yağış yetersizliği nedeniyle oluşan ürün kayıplarının tespiti için bir zarar envanteri çıkarılmış mıdır? Bu zararın telafisi amacıyla bölgeye özgü bir destek veya tazmin programı yürürlüğe konacak mıdır?
3. Birecik'teki Antep fıstığı üretiminin büyük ölçüde üreticilerin kendi imkanlarıyla yürütüldüğü dikkate alındığında, bu durumun tarımsal sürdürülebilirlik ve gıda arz güvenliği açısından yarattığı risklere yönelik bir değerlendirme yapılmakta mıdır?
4. Fırat Nehri'ne yakın arazilerde sulama altyapısı kurulmasına yönelik herhangi bir fizibilite çalışması, DSİ yatırımı veya Bakanlık talimatı söz konusu mudur?
5. İhracat potansiyeli yüksek ve bölgeye özgü bir ürün olan Antep fıstığı için Şanlıurfa özelinde iklim değişikliğine uyum politikası geliştirilmekte midir?
6. Antep fıstığı üretiminde yaşanan bu tür verim kayıplarına karşı, üreticilere yönelik özel bir risk yönetim modeli veya alternatif destek mekanizması geliştirilmekte midir?